

in (a, b) such that $f'(c) = 0$.

Teorem 1 (Rolle Teoremi): f fonksiyonu $[a, b]$ kapalı aralıkta sürekli, (a, b) açık aralıkta yarı I nin her iç noktasında türevlenebilir olsun. Ayrıca $f(a) = f(b) = k$ olduğunu kabul edelim. O zaman (a, b) içinde $f'(c) = 0$ olacak şekilde bir c noktası vardır.

Proof: By the extreme value theorem (see page 99) f has both a maximum M and a minimum m on I . Clearly $m \leq k \leq M$, since k is a value taken by f on I . If $m = k = M$, then f reduces to the constant function $f(x) \equiv k$, whose derivative equals 0 at every point of (a, b) , and the theorem is proved.

İspat: Ekstremin değer teoremine göre (sayfa 99 a bakınız) f in I üzerinde hem M maksimumunu hem de m minimumunu vardır. k , f tarafından I üzerinde alınan bir değer olduğundan açık olarak $m \leq k \leq M$ dir. Eğer $m = k = M$ ise o zaman f (a, b) nin her noktasında türevi sıfıra eşit olan $f(x) \equiv k$ sabit fonksiyona dönüşür ve teorem ispatlanmış olur.

Otherwise, we have either $m < k$ or $k < M$ (or both) but in any event ^{her hâlükarda} f takes at least one of its extreme values at an interior point of I , that is, at some point c in (a, b) . By hypothesis, the derivative

$$f'(c) = \lim_{x \rightarrow c} \frac{f(x) - f(c)}{x - c}$$

exists at c . Also, this limit has the same value $f'(c)$ both as $x \rightarrow c^+$ and as $x \rightarrow c^-$.

Aksi halde ya $m < k$ veya $k < M$ (veya ikisi birden) olur ama her hâlikârda f en az bir ekstremum değerini I nin bir uç noktasında yani (a, b) iainde bir c noktasında alır. Hipoteteden

$$f'(c) = \lim_{x \rightarrow c} \frac{f(x) - f(c)}{x - c}$$

türevi c de mevcuttur. Ayrıca, bu limit $x \rightarrow c^+$ ve $x \rightarrow c^-$ iken aynı $f'(c)$ değerine sahiptir.

Suppose that $f(c) = m$, so that $f(c) \leq f(x)$, or equivalently $f(x) - f(c) \geq 0$, for all x in I . Then the difference quotient

$$\frac{f(x) - f(c)}{x - c} \quad (4)$$

is nonnegative for $x > c$ ($x - c > 0$) and nonpositive for $x < c$ ($x - c < 0$). Hence the limit of the quotient (4) as $x \rightarrow c^+$ cannot be negative and similarly the limit of (4) as $x \rightarrow c^-$ cannot be positive. It follows that $f'(c)$ can be neither positive nor negative. The only remaining possibility is $f'(c) = 0$. The case where $f(c) = M$ is treated in virtually the same way. indele- herkesin $\square$

$f(c) = m$ olduğunu kabul edelim, dolayısıyla I deki her x için $f(c) \leq f(x)$ veya denk olarak $f(x) - f(c) \geq 0$ olur. 0 zaman

$$\frac{f(x) - f(c)}{x - c} \quad (4)$$

fonk oranı $x > c$ ($x - c > 0$) için negatif değil ve $x < c$ ($x - c < 0$) için potitif değildir. Böylece (4) oranının limiti $x \rightarrow c^+$ iken negatif olamaz ve